

JOHANN NEPOMUK MESTROY

POVRAZ S JEDNÝM KONCOM

„ROKOVÁ OPERETA“

MICHAL DOČOLOMANSKÝ

DANIELA KUFFELOVÁ

PETER SLIVKA

Ďalej účinkujú: JÁN GREŠŠO, ERIK PETOVSKÝ a.h., MAREK MAJESKÝ, ANTON ŽIVČIČ, ADELA GÁBOROVÁ, LUCIA LAPIŠÁKOVÁ a.h., LENKA BARILÍKOVÁ, ELENA PODZÁMSKA
dramaturgia: SVETOZÁR SPRUŠANSKÝ, scéna a kostýmy: ALEXANDRA GRUSKOVÁ a.h., hudba: MICHAL NIČÍK, texty/piesne: KAMIL ZBRUŽ, choreografia: MIRA KOVÁŘOVÁ

réžia
SONA FERANCOVÁ

Divadlo Andreja Bagara Nitra

*Keď vieš, čo chceš, vieš sa oprávnit'
Sleduješ len svoju zlatú niť
Smieš stále menej, keď chceš len žiť
Čas tvoje korene nechá zhnit'*

*Banky živia naše istoty
k výžive nám stačia piškóty
Nech žobráci žijú z ničoty
nám sa zuby smejú z čistoty*

*S majetkom musíš prijať pravidlá
Nesívaj o vzdušných plavidlách
Žni úspechy v zlatých zubadlách
S chlebodarným šťastím na vidliach*

*Máme úctu k svetu boháčov
máme v šatách trému naháčov
Prítomnosť je s nami spokojná
budúcnosť má svätý pokoj v nás*

HOROSKOP NA TENTO VEČER

vás dôležitou inšpiráciou. Pozor na hádky pri toalete. Vy sami nemáte ani najmenšiu snahu vyvolávať konflikty, no závisť "dobrákov" plodí škandály. Vyvarujte sa klebetám.

PANNA 24.8. - 23.9.

Počas prestávky sa začnite citovo angažovať. S prejavenu láskou akoby vám narástli krídla. Prekvitáte a vaša nálada vzrastá z minúty na minútu. Zamilujete sa do jedného z účinkujúcich. Pokúste sa dobyť jeho šatňu a nadviazať priateľský kontakt. V spoločnosti ste obľúbení - neziarite tak oslivo, ale nechávate vyniknúť druhých. Spoločnosť pozvete na pohár exkluzívneho vína. Lepšie si však strážte meštek so zlatkami.

VÁHY 24.9. - 23.10.

Ešte stále ste v zajatí práce, takže prvú polovicu predstavenia vnímate len okrajovo. Neznamená to, že ste voči divadlu imúnni. Odporúčame vám lásku na prvý pohľad pri poháriku nealko nápoja. A až v druhej časti inscenácie začnú vo vás hrať všetky žilky. Dostaví sa dokonca silné erotické vzrušenie. Cestou domov nepovedzte partnerovi všetko, na čo myslíte.

ŠKORPIÓN 24.10. - 22.11.

Otvárajú sa pred vami nové obzory. Pre vás je priam nevyhnutnou podmienkou dobrej nálady a zdravého sebavedomia udržiavanie sviežeho a elegantného výzoru. Počas prestávky v bufete mňajajte veľa peňazí s priateľmi. Sú to dobré investície. V predstavení sa stotožníte s charakterom aspoň jednej postavy. Budete na ňu myslieť ešte niekoľko dní. Nie je vylúčený ani opätovný návrat do divadla. Pri odchode vykročíte, paradoxne, ľavou nohou.

STRELEC 23.11. - 21.12.

Darí sa vám v najviac preferovanej oblasti - práci. Ale pozor! Celkom osamotený partner sa začína cítiť zanedbávaný. Tento večer môže byť príležitosťou na nápravu. Nespoliehajte sa na inteligenciu, ale na vášnivý cit. Intímny rozhovor pri poháriku brandy o predstavení, popretkávaný osobnými vyznaniami, zahladí všetky nezrovnalosti. "Búrliivé" scény v inscenácii budú predmetom vašich nočných rozhovorov.

KOZOROŽEC 22.12. - 20.1.

Tento večer sa pokúste zasvätiť romantike. Oprášte jemné dotyky a bozky zaľubených stredoškôľakov. Partner vám bude veľkou oporou, ale to neznamená, že sa musíte viazať na jedného človeka. Chvilu v kruhu spoločnosti budú v znamení podpory priateľov a známych. Počas predstavenia sa nemusíte hanbiť za frenetický potlesk a výkriky bravó. Okolie presvedčíte o slobode vlastnej osobnosti.

VODNÁR 21.1. - 19.2.

Musíte byť pripravení na neuveriteľné situácie. V živote aj na javisku. Zahodte faľšnú cudnosť a pozerajte sa na prírodné stránky života človeka absolútne otvorene. Erotika, provokujúce strihy a krivky ľudského tela vás môžu len inšpirovať. Počas prestávky sa nerozčuľujte, ale osviežte sa pohárom 100% džúsu. Cestou domov predsa len oceníte skrytý pôvab dusnej divadelnej atmosféry.

RYBY 20.2. - 20.3.

Pracovné problémy vás začínajú nudiť svojou periodicitou. Už dlhší čas sa tešíte na zmenu, ktorá visí vo vzduchu. A vy ju vycítite už na začiatku predstavenia. Výborne sa bavíte celý večer a okolie vám závidí. Vlastnú energiu využívate na zabávanie spoločnosti. Nechýbajú humorné príbehy a vtipy. Iskrivosť tancov z inscenácie vás nadchne. Len aby vám energia vydržala čo najdlhšie!

BARAN 21.3. - 20.4.

Nadalej vás bude sprevádzať pohoda a dobrá nálada. Cez prestávku odporúčame ochutnať exotické nápoje. Ste duše citlivé a nežné, niektoré až sentimentálne. Stotožníte sa s hrdinami príbehu a dokázali by ste im aj pomôcť. Umelecky nadaných jedincov čaká výrazný úspech na ochotníckych javiskách. Pri odchode z divadla sa vyvarujte prudkých výmen názorov v šatni. Nenechajte si pokaziť príjemne strávený večer.

*„Myslím málokedy,
ale keď sa už raz do
toho pustím, tak si
myslím, čo chcem.“*

(Pumpf)

BÝK 21.4. - 20.5.

Venujte sa viac zábave, presne podľa hesla - nielen chlebom je človek živý. Nemyslite na financie, môže vám hroziť ich strata. Zaujímavé zmeny sa môžu cez prestávku udiať v partnerských vzťahoch - osamelé dámy čaká niekto, kto ich prinúti zanechať samotu a prehodnotiť svoje zásady. Vyvarujte sa pohľadom do zrkadiel. Hrozí vzplanutie ohnivého ľubostného románu.

BLÍŽENCI 21.5. - 21.6.

Neprepínajte svoje sily. Prebytočnú energiu si vyberte vo víre spoločenskej konverzácie. Dnes večer máte jedinečnú príležitosť byť považovaní za najzábavnejších spoločníkov. Využite to! Jediná bezriziková investícia je tá, ktorú vložíte do zlepšenia svojho imidžu. V bare si dajte miešaný nápoj z južnej časti Talianska. Rozprúdi to vás krv. V závere predstavenia si budete pospevovať piesne z inscenácie.

RAK 22.6. - 22.7.

Náladovosť a precitlivosť zanechajte v šatni. Tomuto večeru musí dominovať presnosť, rozhodnosť a zmyselnosť v pohľade i držaní tela. Len tak sa stanete stredobodom spoločnosti. Podnikateľov prekvapí pri poháriku čistého koňaku geniálna myšlienka. Pozor, aby radosť z víťazstva nespôsobilá problémy v láske! Stačí, keď venujete partnerovi malý úsmev.

LEV 23.7. - 23.8.

Rušná spoločnosť vám prospieje. Prípadné problémy so zovňajškom ustúpili. Z toho vyvierajú vaša spokojnosť, vnútorná vyrovnanosť, ale aj veľké plány do budúcnosti. Na predstavení si pozorne všimajte kostýmy a účesy. Môžu byť pre

SVET PODĽA

LIPSA

Urobiť interview s najobdivovanejším mužom našej prítomnosti nie je žiadna maličkosť. Nám sa to však podarilo! Filozof a mysliteľ, dobyvateľ srdc žien všetkých vekových kategórií; akčný hrdina, miláčik mládeže, najbohatší človek s neustále rastúcou popularitou i bankovým kontom. Aj taký je pán Lips z Lipsov. Muž viacerých tvárí! Dr. Jekyll a Mr. Hyde? Žije v znamení úspechu a sebavedomia. Vášnivo miluje aj nenávidí. Vie byť ironický aj láskavý, dravý aj nežný, ústretový aj odmietavý. Na vaše otázky odpovie rozvážne, ale v očiach zazriete záblesk zneisťujúceho odstupu od reality všedného dňa. Vytvára si svet podľa vlastných pravidiel!

Keby ste sa sám mali predstaviť našim čitateľom, aký vlastne vo svojom vnútri ste?

- Táto otázka ma vôbec nevzrušuje. Som taký, akým sa mi v tej-ktorej minúte zachce byť. Rád vychutnávam rozkoše a príjemné chvíle v živote. Netajím, že sa chcem vyhrievať na výslni vlastnej popularity a záujmu o moju osobu. Len v posledných dňoch ma prenasleduje pocit márnosti z vlastnej dokonalosti. Jediný spôsob, ako si zachovať prirodzenú vôľu k životu, je pomyslenie na vlastný zánik.

Nerozumiem! V akom zmysle?

- Pozrite sa: ak máte akékoľvek hmotné statky,

astronomické sumy na bankových šekoch, ak ste každodenne obklopaní priazňou najširšej verejnosti, ak jednoducho môžete všetko, jediné, čo vás dokáže zaujať a vzrušiť, je napr. jazda v aute so zatvorenými očami. Ale zatiaľ ostávam pri predstave.

Nie je takáto životná filozofia zhubná?

- Pre koho? Pre vás nie a ja v nej nachádzam sebauspokojenie.

Zmeníme tému: Aký je váš vzťah k ženám a k nežnejšiemu pohlaviu?

- Mám rád všetky ženy, ktoré vládnu nad mužmi a dokážu ich ovládnuť prirodzenou rafinovanosťou. Toľko žien mi (až nemiestne) vyznalo lásku, chcelo sa stať mojimi družkami alebo manželkami, že niť mojej trepezlivosti sa pretrhla. Takéto konanie mi je odporné. Niekedy mám pocit, že mi je až súdené odmietaf ženy a ich ponuky. Nechcem nikoho, ani seba, k niekomu pripútať.

Pošuškáva sa o vás, že by ste mali vystúpiť na dosky, ktoré znamenajú svet! Co je na tom pravdy?

- Táto informácia je len špinavou klebetou. K divadlu neprechovávam žiadnu náklonnosť. Svet

„Ak sa pozeráme na romantickú biedu očami blahobytu, je to celkom príjemný pohľad.“

„Mat' peniaze iste nie je zlé, ale najlepšie na tom je, že iní nemajú nič.“

ilúzií ma nemôže zaujať ani vzrušiť. Myslím si, že reálny svet, ktorý prežívame, mi môže rovnako dobre poskytnúť priestor pre hru. Hrám sa sám so sebou, s partnerom, s najbližším okolím. A je len na mne, aké prostriedky hry zvolím. A mimochodom: najlepšie sa zahráva s ľudskou dôverou!

Vedeli by ste vyčíslit hodnotu svojho majetku?

- Mnohým sa táto otázka zdala nemierná a vulgárna. Mne však nerobí žiadne problémy na ňu odpovedať. Keby ste chceli kúpiť najväčšiu a najbohatšiu krajinu tohto sveta do osobného vlastníctva, môžem vám v tom pomôcť. A okrem toho ju dokážem za vlastné peniaze vyplieniť a nanovo vybudovať do pôvodného stavu. A na to potrebujem len niečo viac ako dva kalendárne mesiace. Stačí vám takáto odpoveď?

Prezradte našim čitateľom niektoré intimity zo súkromia!

- Nevieam, čo očakávate?! Pravidelne športujem, sexuálne žijem a nepravidelne jem. Preferujem rýchle autá tvrdých značiek, korenisté vône mužnosti, vzrušujúce aféry na večierkoch. Niekedy ich dokonca aj sám vyrábam. Zbožňujem škótsku kuchyňu a talianske múčniky. Alkohol a cigarety sú u mňa výnimkou. K dobre naškrobeným anglickým golierom si vyberám výbušné partnerky. Mám rád kon-

trasty. V móde dominuje provokácia nad umiernenosťou; nesmie však absentovať elegancia reprezentujúca moje postavenie. Najlepšie sa cítim v spoločnosti krásnych žien, z ktorých aspoň jedna mnou opovrhne. Tú chcem a obvykle ju aj mám!

Určite sledujete medzinárodnú politiku, vojnové konflikty, problémy s neznášanlivosťou, drogovou závislosťou mladých ľudí, ekologické katastrofy... Aký je váš názor na budúcnosť tohto sveta?

- Politika ma nikdy nezaujímala. Zdá sa mi nesmierne nudná a nezaujímavá. Ekológia, drogy, chladný sex - to sú všetko javy, ktoré priniesol pokrok. Ale je to naozaj tak? Ak by som mohol poradiť mladým ľuďom, ktorí len začínajú žiť svoj život, tak im poviem: Ži naplno a na nikoho sa neobzeraj! Napi sa plnými dúškami toho, na čo máš chuť! Len ty sám si mierou toho, čo si môžeš dovoliť! Svet si ty! A len vtedy sa dočkáš bohatstva, úspechu a slávy! Dravosť subjektu môže priviesť tento svet ešte do nových a nepoznaných sfér.

Za rozhovor ďakuje
Lindrey Goldfischer

**Ja som idol mladým matkám od babiek až po dievčatká
Si bezdetná - volaj hneď
darujem ti detskú pleť**

VY STE EŠTE SPOLU?

Myslíte si, že ste jeden pre druhého priam stvorení? Naš rýchly mini-test vám pomôže odhaliť pevnosť vášho partnerského vzťahu.

1. Keď ste ho/ju prvýkrát uvideli:

MUŽ

- a) očervenel som
- b) zožltol som
- c) stápol som
- d) začal som sa zaujímať o jej dcéru

ŽENA

- a) očervenela som
- b) zvracala som
- c) prekvapil ma
- d) zavolala som políciu

2. Počas vašej prvej noci:

MUŽ

- a) som ju prinútil zavýjať ako zvieru
- b) som jej ukázal, čo je šťastie
- c) som robil, čo som mohol
- d) spal som na diváne

ŽENA

- a) robil, čo mohol
- b) mohlo to byť aj horšie
- c) som z neho urobila muža
- d) spala som na diváne

„Ticho...

To je podozrivé.

Všade, kde sa niečo stalo, bolo predtým ticho.”

(Sluha)

3. Ste spolu:

MUŽ

- a) áno
- b) príliš dlho
- c) asi pol roka
- d) odvtedy, čo ma opustila žena

ŽENA

- a) áno
- b) hovorme radšej o niečom inom
- c) asi pol roka
- d) odvtedy, čo za doposiaľ nevyjasnených okolností zomrel môj muž

4. Váš vzťah by ste charakterizovali ako:

MUŽ

- a) srdečný
- b) zložitý
- c) vzájomný
- d) dočasný

ŽENA

- a) srdečný
- b) Uf!
- c) obojstranný
- d) neistý

5. Po večeroch

MUŽ

- a) ju držiavam za ruku
- b) ju spútam
- c) ju objímam
- d) chodím von s jej sestrou

ŽENA

- a) ma nikam nepúšťa

- b) zakazuje mi tancovať nahá
- c) pevne ma k sebe privinie
- d) vie, že nemám večery rada, a je natoľko láskavý, že chodí von s mojou sestrou

6. Váš ideál pozemského šťastia spočíva v:

MUŽ

- a) žiť rýchle, umrieť mladý
- b) žiť pomaly, umrieť starý a pred spaním vždy vypíť pohár likéru
- c) žiť na ostrovoch medzi tisícami dievčat v plavkách hore bez
- d) kúpiť si domček na pôžičku a každý mesiac ho splácať

ŽENA

- a) žiť rýchle, chodiť do kina a nemusieť variť
- b) žiť pomaly, byť veľmi chorá a nemusieť variť
- c) stiahnuť sa do nejakého spolku a fajčiť marihuanu
- d) popoludní si kúpiť šaty a ešte ten istý večer si ich obliecť

VÝSLEDKY:

porovnajete si svoje odpovede a spočítajte, koľkokrát ste odpovedali rovnako (keď ste zaškrtili to isté písmeno)

0 až 1 Je to jasné, nie? Nemáte spolu absolútne nič spoločné. Vôbec nič, ani tamto. Nemá cenu o tom diskutovať. A nepresvedčajte nás, že aj napriek tomu sa milujete. Nie značí nie. Váš vzor: Anthony Drlon a Stéphanie de Monaco.

2 až 3 Tak predsa len vám niečo škripe. Ale len natoľko, aby vám to pomohlo okoreniť prípadnú nudu vášho dlhoročného vzťahu. Rozhodne by bola chyba sa rozchádzať. Prínajmenšom medzi vami nikdy nevznikne Basic Instinct. Váš vzor: Elizabeth Taylor a Richard Burton.

4 až 6 Je to nepopierateľný fakt (aj keď žiaden humor to teda nie je): ste jeden pre druhého priam stvorení. Zostarnete spolu, prežijete vedľa seba dlhé roky a budete žiť šťastne a spokojne ako velryby. Váš vzor: Giuletta Masina a Federico Fellini.

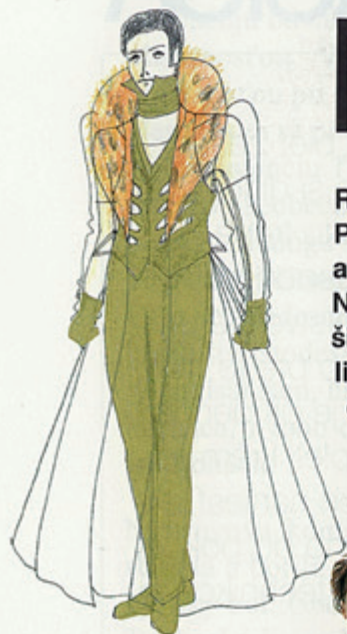

A B E C E D A M Ó D Y

Rada by ste držali krok so svetovou módu, ale nestačíte jej tempu? Pracovné povinnosti Vám nedovoľujú sledovať módne prehliadky a časopisy? Nakupujete práve vo chvíľach, keď sa mení módny štýl? Neviete si zvoliť ten najvzrušujúcejší odtieň rúžu? Váhate pri výbere šiat, spodnej bielizne; obávate sa nepochopenia najbližších i okolia? Tu sú naše nevyhnutné rady pre modernú ženu konca tisícročia!

NOVÁ SEZÓNA dáva prednosť viacdielnemu oblečeniu. Je to výraz masovej kultúry, vizualizácie ľudských predstáv zhmotnených do televíznych - viacdielných - seriálov. Nemusíte teda zo svojho šatníka vyhádzať všetko, čo ste doposiaľ nosili, stačí doplniť "rezervoár" novými módnymi kúskami (košeľe, krátka tunika, živôtik bez rukávov alebo kabátik). **NAJDÔLEŽITEJŠIMI FARBAMI** sú odtiene modrej - ľadová, slivková, tmná ako obloha; potom zelená ako citrón; modrozelená, levanduľová a lipová. Svoje pozície stále drží biela a čierna, pokračuje záujem o výrazné farby a materiály - citrónovozelená, cyklámenovožltá a oranžová; strieborná a zlatá. **KEĎ VZORY A STRIHY**, tak výrazné a extravagantné! Často v diabolských kombináciách - kvetinky a leopardie škvrny, geometrické vzory a čipky. Kozmický vek módy sa napája na tie najlepšie tradície módy predchádzajúceho storočia. Biedermeierovská farebnosť a vzory vnikajú do módných tendencií s neobvyklou účinnosťou. Transformujú sa v kombináciách s igelitovou potlačou, brokátom a vrecovinou na ten najvýraznejší prejav módnej postmoderny. Koniec tisícročia však predsa len bude v znamení hitu mladých: **GOLD BODY**. Pre odvážnejšie ženy pripravujú už teraz špičkové módne salóny s ich odborníkmi kolekcie zdôrazňujúce krásu a symetriu ľudského tela. Tento štýl vychádza z filozofických prameňov návratu k prapôvodnej energii človeka. Dominujú priesvitné látky, syntetické pavučiny, igelit, plastické sklo, zrkadlové hmoty a gely. Versaceho prognóza je jednoznačná: nahota a estétsky sex. Jediný výraz módy dňa, ktorý odhalí **VAŠU OSOBNOSŤ**.

David Sapienzz

NEŽNÁ

Romantika ovplyvnená minulosťou. Prelínanie ľahkej operetnosti s rytmom polnočných disco-klubov. Šokujúca kombinácia farieb, motívov a rytmov strihu. Výrazné farby a rafinované látky kombinované so vzácnymi čipkami. Živôtky, krátke sukne a šnurovacie čižmičky. To je oblečenie snov, kde realita nemá miesto. Ako doplnok odporúčame klobúk a slnečník.

*Samci nás drsne oprú o stôl
a žiarlivo nám hľadajú do stôp
Štekajú na nás: NEKYSNI!
kým šticujú zipsy bielizní*

*Potom nás vnúti priateľom
hryzavé vrhy na telo
Overal, bič a okovy
z manželstva je slíž makový*

*Strach pod perinou nájde nás!
éna len v žene nádej má!
éeny sú otrokyne Zeme!
Chlap je vrah, čo v nás drieme!*

DRAČICA

NÁŠ TIP

Aby vaša pleť žiarila a zachovala si dlho mladistvosť, na to treba okrem iného aspoň trochu trénovať svalstvo tváre. Minimum, čo pre to môžete urobiť, je pri dennom ošetrovaní pleti krém alebo gel nielen naniesť, ale vmasírovať ho do pokožky. Ideálnou technikou je "hľadkanie".

*„A najviac sa
zlostím, že sa
mi ani len ten
plač zo srdca
nederie!“*

(Elenka)

S Nestroyom vtrhol do viedenského ľudového divadla nový duch. Bol to vpád nesyľchaný a mohutný. Jeho hry sa dodnes vyznačujú odvahou, rozletom a mnohostrannou obsažnosťou. Vynaliezavosťou, originalitou a obratnosťou pri snovaní deja a budovaní postáv. Nestroyovi sa podarilo plne realizovať najvlastnejšiu intenciu ľudového divadla: preniesť na javisko všeobecné problémy doby a diskutovať o nich v dialógu s obecnstvom. Za dobu svojej viedenskej činnosti uviedol Nestroy na javisko vyše sedemdesiat zo svojich hier, vytvoril ako herec štyristodesať rolí, z ktorých si každú šiestu napísal sám, hral priemerne osemnásťkrát do mesiaca, z toho desaťkrát vo svojich vlastných predlohách.

Nestroyova komika útočila, demaskovala, postrašila a borila všetky ilúzie. Opisoval svet taký, aký bol. Úbohý, nepevný a dezorientovaný. Taký, aký ho našiel. Oslobodzoval sa od neho výsmechom a drzou hrou. Alegorická spokojnosť už nenachádzala odozvu v publiku - namiesto tohto nastúpili ako konajúce osoby skepsa, pohrdanie svetom a drsný egoizmus v spojení s najhrubšou zmyselnosťou. A obecnstvo bolo vždy ochotné vysmiať sa každému lepšiemu citu či ušľachtilej myšlienke.

Realita mu poskytovala akúsi základnú surovinu: prvky, ktoré podľa zákonov divadelnej hry vstupujú do fiktívnej dejovej šablóny a vytvárajú zvláštnu zmes hry a satiry. Nestroyove postavy nie sú realistickými portrétmi zrkadliacimi život, ale figúrami hry predstavujúcimi komický prierez možnosťami a spôsobmi ľudského správania.

Kritika, ktorá v duchu vládnucích estetických noriem videla v divadle morálny ústav a od dramatického autora vyžadovala príkladné spôsoby konania zobrazené s morálne didaktickým zá-

merom, musela Nestroya považovať za nemorálneho cynika a nihilistu už len preto, že v jeho hrách "morálku" a "ponaučenie" nenachádzala. Pokiaľ si aj niečo také našla, musela dospieť k záveru, že je to nemorálne a cynické. "Ponaučenie", ktoré z Nestroyových hier vyplýva, poukazuje jasne na spoločenskú podmienenosť morálky, na relativitu všetkých hodnotení a postojov. Je v nich zobrazený poriadok existencie ako takej a my sa musíme zmieriť tak s touto existenciou, ako aj s ľuďmi, ktorí sú jedno-ducho takí, akí sú.

Nestroy kladie do popredia svojich hier tému peňazí a majetku, ako jeden z ústredných problémov vlastnej doby. Spracováva ho s neobyčajnou ostrosťou, ťaží z neho stále nové zábavné stránky; ale ani tu nemoralizuje, stavia sa k dobovej ziskuchtivosti úplne vecne. Autor je až príliš veľký "realista", než aby nás nútil veriť, že chudáci sa stali vplyvom chudoby lepšími a budú s náhle získaným bohatstvom zaobchádzať múdrejšie než rozmazaní boháči. Človek, ako ho vidí Nestroy, nie je schopný ani skutočného pádu, ani povznesenia. Nestroy nazerá na svet a ľudí s akousi vyrovnanosťou mysle a cez ich nedokonalosť prijíma "škaredosť" a konanie "schvaľuje".

Schematicky prebiehajúci dej v Nestroyových hrách je zámerný divadelný efekt: nezastrene sa zdôrazňuje hravý, divadelný charakter deja, ruší sa jeho iluzívnosť. Dej, zredukovaný na podstatu, nemá vyvolať ilúziu pravdy, ani len pravdepodobnosti. Tým sa odhaľuje aj klamlivá tvár sveta, ktorý je v deji zobrazený. Takisto schematickosť charakterov má hlbší zmysel. Vyjadruje nesporne Nestroyovo presvedčenie o "nepolepšiteľnosti" človeka, o jeho spoločenskej aj osudovej determinovanosti.

(zostavené podľa: Viedenské ľudové divadlo, Odeon, 1990)

*Prečo tu toľko svetiel žiari
keď v hlavách stále čupí noc?
Prečo sa bystro hlupák tvári
zatiaľ čo knôť sa v ohni škvarí
a bolesť prosí o pomoc ?*

*Prečo za svetlom každý tiahne
keď sa tma predsa rodí v nás?
Múdry sa žiaram svetiel vyhne
zlosti, čo v očiach zlých sa mihne
je v pološere vidieť viac?*

*Prečo tu toľko svetiel žiari
a pohľad padá ako vták?
Keď so sviečkou sa sviečka pári
a v kruhu sedia starí tmári?
Čakám len, kým ich trafi šľak*

*Prečo za svetlom každý tiahne
a zrkadlom ho násobí?
Keď za vlasy ho smrťka stiahne
ako sa v tme, čo červy liahne
svetielkom človek zásobí?*

Divadlo Andreja Bagara Nitra

46. sezóna
329. premiéra

JOHANN NEPOMUK NESTROY POVRAZ S JEDNÝM KONCOM

„ROCKOVÁ OPERETA“

z diela J.N.Nestroya zostavili

Karel Kraus a Zdeněk Mahler

dramaturgia

Svetozár Sprušanský

scéna a kostýmy

Alexandra Grusková a.h.

hudba

Michal Ničík

texty piesní

Kamil Zbruž

choreografia

Miroslava Kovářová

asistent réžie

Svetozár Sprušanský

preklad a réžia

Soňa Ferancová a.h.

Predstavenie vedie

Mária Oravcová

Text sleduje

Magdaléna Drábeková

Majster javiska

Jozef Drobec

Scénické svetlo

Ján Horák, Pavol Holub

Scénický zvuk

Richard Petrovič

Umelecký maskér

Emil Révay

Rekvizity

Peter Stoklas

Garderóba

Mária Balková

*Umelecko-technická prevádzka pod vedením Ing. Štefana Ondicu
Scénu a kostýmy vyrobili dielne DAB pod vedením Imricha Tótha*

Riaditeľ

František Javorský

Premiéra 17. mája 1996

Veľká sála DAB

OSOBY A OBSADENIE

<i>Lips</i>	Michal Dočolomanský a.h.
<i>Sluha</i>	Marek Majeský
<i>Sebastián Faden, povraznícky majster</i>	Ján Greššo
<i>Fabián Strik, jeho tovariš</i>	Erik Peťovský a.h.
<i>Madam Glanzová, vdova</i>	Daniela Kuffelová
<i>Tereza, jej komorná</i>	Elena Podzámska
<i>Pumpf, galantérnik</i>	Anton Živčic
<i>Alenka, jeho dcéra</i>	Lucia Lapišáková a.h.
<i>Šnitlíková, zeleninárka</i>	Adela Gáborová
<i>Elenka, jej dcéra</i>	Lenka Barilíková
<i>Sluhovia</i>	Tibor Andreas, Ladislav Boroš Gabriel Čepček, Peter Čepček Branislav Čibík, Ivan Lachký
<i>B.</i>	Radoslav Skaličan

HUDOBNÁ NAHRÁVKA

Operetné party naspievali herci účinkujúci v predstavení.
Rockové party naspievali:

Michal Dočolomanský, Milan Vyskočáni - *Lips*, Daniela Kuffelová, Lenka Paulíková - *Glanzová*,
Ján Lehotský - *Faden*, Róbert Roth - *Strik*, Michal Kaščák - *Sluha*, Soňa Norisová - *Tereza*,
Soňa Ferancová - *Elenka*, Szidi Tóbias - *Šnitlíková*, Laco Kerata - *Pumpf*, Martina Klimáčková - *Alenka*,
Dagmar Livorová - *B.*

Hlasy v reklamných spotoch - Henrieta Mičkovicová a Michal Gučík

Orchester

Peter Krajniak, Viliam Trgo, Ingrid Skenderová - Singhofferová, Juraj Sťahel - *prvé husle*,
Peter Biely, Rudolf Dac, Jana Andevská - *druhé husle*, Peter Šesták, Svätoslav Rak - *viola*,
Jozef Lupták, Vladimír Sirota - *violončelo*, Zoltán Janikovič - *kontrabas*,
Jana Formáneková - *flauta*, Vratko Budzák, Filip Kováč - *lesný roh*, Róbert Šebesta - *klarinet*

Dirigent

Anton Popovič

Inštrumentalisti

Klávesové nástroje a programovanie

Michal Ničík

Andrej Šeban

Klávesové sólo

Marián Varga

Hlasové korepetície

Lenka Paulíková

Klavírne korepetície

Michal Ničík

Produkcia nahrávky

Bohdana Sprušanská

Hudobná nahrávka vznikla v štúdiách:

KEYSTONE - Rovníankova 16, Bratislava
Zvuková réžia: Anton Kubasák

BONTON - Mlynské Nivy 73, Bratislava
Zvuková réžia: Ing. Andrej Sloboda

SONICCA - Herlianska 5, Bratislava
Zvukový dizajn: Ing. Alla Kovacsová

Aranžmány a réžia hudobnej nahrávky

Michal Ničík

Pre umelecké stvárnenie procesu odcudzenia človeka vytvoril Nestroy ideálnu formu v podobe tragickej frašky so schematizovaným dejom a postavami. Aby práve vo fraške našiel síce zahalený, ale pravde najbližší výraz začínajúcej degradácie človeka meštiackej spoločnosti, musel Nestroy vystúpiť na vrchol, z ktorého túto spoločnosť uvidel z vtáčej perspektívy - na javisko viedenského predmestského divadla, kde pôsobil ako herec, básnik a filozof.

Ešte významnejšie než umelecké prenikanie je vstup postmodernity do sveta nášho života. Z avantgardných postupov sa stali rytmy každodennosti. Fragmentarizácia, strih, kombinácia rozličného, záľuba v iritácii sú dnes všeobecne známe, a to počínajúc kultúrou médií cez reklamu až k súkromnému životu. Penthouse a ekologické domy, dvojité občianstvo a polovičné lásky, zábava vo voľnom čase a inverzia termínov, to všetko patri k nášmu "settingu". Naša každodennosť sa skladá z nesúmerateľných prvkov, ale už sme dosiahli schopnosť spájať ich tak, že heterogenita nás skôr oživuje než namáha. Umelecky založený človek by sa v postmodernom pluralizme mohol cítiť ako ryba vo vode.

(Wolfgang Iser: Naše postmoderní moderna)

Nestroy písal svoje frašky zovretý medzi zanikajúcou starou a vznikajúcou novou Európou. Bol prvým dramatikom, ktorý poznal a vychutnal tragédiu moderného divadla, usilujúceho sa o aktívny zásah do života spoločnosti, uvedomujúceho si však zároveň, že je len jeho súčasťou, aj keď občas vyvýšenou, a nemá teda odkiaľ načerpať obrodzujúce a oživujúce hodnoty. Preto sa uspokojil s veľavravnou formou neúprosneho, ale trpeného zrkadla mravov. Nestroyovo riešenie tohto humanistického rozporu má tri aspekty:

- svet je chápaný ako fraška
- v tomto fraškovitom svete vystupujú ľudia ako báby v banálnych, až matematicky vypočítateľných zápletkách, ktoré vymýšľa alebo slepo vyrába fahostajný Osud; v raných hrách sa medzi Osud a človeka vsúval ešte iluzívny svet duchov ako ironická kamufláž
- z neživého sveta náhody sa básnik snaží unikať núdzovými cestami humanizmu

Postmoderna je všade tam, kde sa praktizuje zásadný pluralizmus jazykov, modelov, postupov, a to nielen v rôznych dielach po sebe, ale tiež v jednom a tom istom diele zároveň, teda zmiešane.

(Wolfgang Iser: Naše postmoderní moderna)

Honba za imaginárnymi, chimérickými pahodnotami, ktorým človek obetuje ľudskú dôstojnosť, nemôže byť predmetom tragédie, ale len tragickej frašky. Pahodnoty vyvracajúce tragično znehodnocujú každú obeť, každé utrpenie, každý zápas, a menia ich v nezmyselné stretanie sa sľepých síl.

Rozpad celku je predbežnou podmienkou postmoderného pluralizmu. Koniec veľkých, zjednocujúcich a zväzujúcich meta-rozprávání otvára priestor pre fakticitu a náhodnosť množstva obmedzených a heteromorfných hier, foriem konania a spôsobov života. Je nutné pracovať k tejto perspektíve. A až tento súhlas mnohosti, jej zúčtovanie ako šance a zisku je tým, čo postmoderné vedomie mení v "postmodernu".

(Jean-Francois Lyotard: O postmodernismu)

Zábavnosť je súčasťou paradoxne tragického prvku frašky, pretože divák sa v skutočnosti baví na predvzadanej degradácii človeka. Nestroy túto zábavnosť okorenil vtipom, iróniou, slovnou hrou, čím s "diabolským cynizmom" posilnil paradox tragickej zábavy.

"Postmoderný" je ten, kto si bez posadnutosti jednotou uvedomuje neredukovateľnú rôznosť jazykových, myšlienkových a životných foriem a dokáže s ňou pracovať.

(Jean-Francois Lyotard: O postmodernismu)

Nestroyovo dielo neustále prerastá samo seba étosom myslenia. Na tomto prerastaní je založená aj umelecká veľkosť jeho diela, ktoré sa tak dostáva do protikladu k akémukoľvek artizmu, aj k snahám absolutizovaného umenia vytvoriť nový mýtus. Nestroy nebol filozofujúcim umelcom, ani mu nešlo o vytvorenie filozofického systému náuky, zaodenej rúchom básnického slova. Vzťah filozofie a umenia v jeho diele je ďaleko užší a nedeliteľný, pretože je založený na identite metódy.

"Postmoderná doba predstavuje zovšeobecnenú situáciu katastrofy, v ktorej sa samotná myšlienka pokroku dostala do krízy."

(Jean-Francois Lyotard: O postmodernismu)

Na rozdiel od väčšiny politických dramatikov 20. storočia Nestroy dokáže rozlišovať medzi ideológiou v rúchu ideí a rýdzimi ideami. Nestroy nie je politický preto, že proti jednej ideológii kladie druhú; ani preto, že dráždi cenzora a zabáva držiteľa moci systémom vtipných, ale krátkodýchých narážok; ani preto, že neosobnej, neľudskej utópii dáva zdanie plného života. Nestroy je politický neustálym regresom k slabému, omylnému ľudstvu, k neistému, ale nezničiteľnému základu všetkých vnútorných prevratov a duchovných revolúcií.

"Postmoderna sa obracia proti črtám a pozíciám, ktoré sú v principiálnom rozpore s pluralizmom, zrieka sa akýchkoľvek foriem totalizácie jednej záväznej utópie a prechádza namiesto toho k rozmanitosti, konkurencii a voľnosti."

(Jean-Francois Lyotard: O postmodernismu)

Tragédiou tragickej frašky je, že z veľkej časti ostala nepochopená. Ba možno povedať, že tragickou sa táto fraška nazýva predovšetkým pre svoj vznik vo svete, ktorý stratil schopnosť ju chápať, presnejšie: chápať, že jej tragickosť tkvie práve v nepochopení tragickosti svetom, na ktorom je bytostne závislá. Tragická fraška je najdôslednejším dramatickým prepisom bezvýchodiskovosti moderného sveta.

(zostavené podľa: R. Preisner, J. N. Nestroy, Orbis, 1968)

ZMYSELNÁ

Zmyselná sviežosť operetného štýlu inšpirovaná tridsiatymi rokmi minulého storočia. Nevinná bábika, ktorá chce zvádzať, so štipkou jemne perverznej naivnosti. Jej vzorom sú filmové hrdinky prvého rangu od Brigitte Bardot po Kim Nowak. Zahryzá sa peknými zúbkami do života i do mužov a s výbuchom bezstarostného smiechu odlieta vo víre pestrofarebného hodvábu v ústrety ďalšiemu dobrodružstvu.

Muži
nesplňajú
naše
predstavy,
lebo
majú
príliš
zverské
postavy

BÁBIKA

Pokiaľ chcete, aby vaše vlasy boli krásne lesklé a mali zaujímavý tvar, vyskúšajte jednoduchú fintu. Naondulujte si vlasy na prázdne plechovky z nealko nápojov. Niektorí odborníci tvrdia, že nielen vlasy sa prispôbia tvaru plechovky, ale aj jej kov vysaje negatívne látky a drobné nečistoty z vašich vlasov.

NÁŠ TIP

„Na milovanie to dnes nevyzerá, hádam ma aspoň zahreje tá moja dobrá povest’.”

(Alenka)

NEZADRŽATEĽNÁ PROVOKATÍVNOSŤ MADAM G.

(šokujúce odhalenia)

Sedím na terase luxusného päťhviezdičkového hotela a čakám. Obrovským stolom kralujú dominantní muži pripomínajúci latinskoamerických diktátorov. Ľudia tu po sebe zvedavo nepokukujú. Všetci poslušne a nehybne sedia a venujú sa výhradne vlastnej spoločnosti. Čakám a myslím na ňu. Dodrží vlastné slovo? Príde? Potvrdí alebo poprie legendu, ktorá ju predchádza?! Aká vôbec je?

Terasa náhle ožije a prevalí sa ňou šum pozornosti. Všetci muži sú zelektrizovaní. Vošla ona - Madam G.

Madam G. má toľko tvárí, koľko rozhovorov, stretnutí a škandálov vyrobila. Prestížny novinár z New York Times Frank Stenheim o nej tvrdí, že z každého jej pohľadu srší nehanebnosť. Oslní i prekvapí v tej istej sekunde. Ste hrdí, že s ňou sedíte za jedným stolom, ale zároveň sa hanbíte. O Madam G. sa v kuloároch hovorí, že je drzá k mužom. Vie ich príťahovať, ale zároveň ich odhadzuje s presnosťou profesionálneho hráča golfu ako skackajúcu loptičku. Inokedy pôsobí ako dievča, ktoré poznáte od susedov. Žiadna cudnosť, vyblednutá sláva hollywoodskych verzií amerického sna. Vie sa presadiť vo svete biznisu. Je ozdobou spoločenských večierok a stretnutí prominentov svetovej politiky, ekonomiky i umenia.

Madam G. má povest ženy aprílových premien. Francúzska agentúra La Rouches o nej priniesla vzájomne sa popierajúce informácie: raz je považovaná za najerotickejšiu dámu strednej Európy, inokedy sa dozvedáme o jej aktivitách na čele feministického hnutia. Časopis Spy si Madam G. vybral na titulnú stranu a publikoval o nej drsný článok s názvom Novodobé neviestky v radoch aktivistiek za práva žien. Raketový nástup ženy snov, jej tvár na obálkach najžiadanejších spoločenských a módných žurnálov, rozhovory pre najväčšie televízne a rozhlasové spoločnosti - to je horúca súčasnosť Madam G.

"Myslím, že som vo svojom predchádzajúcom živote bola egyptskou bohyňou alebo levom," hovorí Madam G. s tajomným úsmevom na perách. Muži jej nielen kľačia pri nohách, ale dokážu zabudnúť aj na predchádzajúce ženy. Biznismen Brain Löddherdt z Veľkej Británie dokonca po troch mesiacoch spoluzitia s Madam G. prišiel o štvrtinu svojho osobného majetku, ako aj o podielové akcie z ropných polí v Saudskej Arábii. Madam G. sa nechala počuť, že má rada mužov pevných, rozhodných, ale aj nežných, s chlapčenským nevinným úsmevom. Vie oceniť nielen ich mužnosť, fyzický vzhľad, sexuálnu náruživosť, ale aj ich zmysel pre galantnosť, spravodlivosť a morálku. Tieto slová znejú z úst ženy mnohých životov priam paradoxne. Vo svojej "mužskej" zbierke má štrnástich finančníkov a ekonomických bossov, desať filmových producentov a režisérov a nespočetné množstvo manekýnov, hercov, spevákov, umelcov všetkých druhov a štýlov..., dokonca aj jedného korunného princa a nástupcu na kráľovský trón.

Verejnou nedávno priam otriasla správa, že Madam G. po svojom poslednom milencovi a výnimčne aj manželovi ostala ako atraktívna vdova bez akéhokoľvek hmotného a finančného zabezpečenia. Opäť jedno z prekvapení a paradoxných zistení. Tento fakt zaktivizoval nielen ohováračov a neprajníkov, ale

„Som iná! A chcem byť taká! Roztvárat náruč životu a ľuďom so širokým srdcom.“

predovšetkým viacerých mužov schopných aj ochotných byť oporou najvyhľadávanejšej ženy tohto desaťročia. A odpoveď vyvolenej ich srdca? Tá neexistuje. V prenikavých očiach dámy horia len plamienky, ktoré zapaľujú žiadostivosť v telách nápadníkov: kto bude ten ďalší vyvolený - na to verejnosť ešte len dychtivo čaká.

"Prevteľovanie" Madam G. je tým najtypickejším znakom divy konca 20. storočia. Upír, romantická bábika, nymfomanka, cudná manželka, svätica, radikálna fe-

ministka... Koľko podôb a polôh ešte skrýva v talóne! Veľmi presne vie odhadnúť rozpoloženie a chute verejnosti a predvídať nastupujúce módné trendy. Je vždy o krok vpred a tým každého zaskočí. Ponúka niečo, po čom každý z nás tajne túži a prahne. Pre mnohých ostane večne provokujúcou a rúhajúcou sa exhibicionistkou predstierajúcou záujem o emancipovanosť ženy. Pritom v skutočnosti ide o tú najzákladnejšiu sexuálnu nadvládu nad mužským telom. Aspoň tak to tvrdia ďalšie informačné zdroje.

Madam G. nie je ani herečkou, speváčkou či manekýnou, ani spoločníčkou, podnikateľkou, ne-

dajbože manželkou. Madam G. je

predovšetkým ŽENOU. A ako

ona sama tvrdí: "To je to, čo

imponuje utiahnutým že-

nám, ale aj aktívnym a

atraktívnym mu-

žom." V posled-

nom období sa

pošuškáva o

tajných stret-

nutiach na

zámočku v

L e e

Grudifert s

vychádzajúcou fil-

m o v o u

hviezdou

Antoniom

Bandera-

som. Nik ne-

vie, nakoľko je

táto správa

pravdivá. Na

priamu otázku no-

vinára Madam G.

odpovedala: "Jediné,

čo vám môžem zodpo-

vedne povedať, je, že si

spolu nepredčítavame Shake-

spearove sonety." A tým horúcu kauzu

uzavrela.

„Musíte sa naučiť' raz povedať' áno, inokedy nie! Inak vás začnú muži zneužívať'."

Veľkou vášňou Madam G. je usporadúvanie dobročinných plesov na pomoc utláčaným ženám a opusteným zvieratám. Stretávajú sa na nich najrenomovanejší umelci a najbohatší výkvet spoločenskej špičky. O Madam G. sa vie, že je nielen krásna, ale aj nesmierne vtipná, múdra a inteligentná. Krivka jej inteligencie vraj vysoko presahuje bežný normál. Rada sa

„Jeden pohľad - a máte ich. Druhý pohľad - a strácate ich. Ale či ich naozaj chcem - to neviem!?"

rozpráva o móde, mužoch, budhizme

a joge. Vie dlhé hodiny vášnivo

diskutovať o presahoch lite-

rárnych štýlov, ako aj o

najnovších vôňach

svetových značiek

parfumov. Nerada

varí, ale o to rad-

šej delikatesne

stoluje.

Preferuje á-

zijskú ku-

chyňu pred

európskym

prejedaním

sa. Z vín

zbožňuje

najviac

francúzske

ročníky

1657 - 63.

Obrúbeným

drinkom Madam

G. je Slnko

Floridy. Ak ho chce-

te ochutnať, tu je re-

cept: do šejkra dajte 3 cl

jemného suchého rumu

(bacardi), 2 cl cuarenta y tres

(španielsky likér), 1 cl curacao blue,

1 cl čerstvej citrónovej šťavy a 6 cl nesla-

denej ananásovej šťavy. Premiešajte s rozdrveným ľa-

dom! Na otázku, aké mala ženské vzory, odpovedá:

"Žiadne som nikdy nemala a ani nemusím mať. Vzorom

sebe aj iným som ja!" Módou je doslova posadnutá.

Zbiera najextravagantnejšie návrhy a realizuje ich v naj-

luxusnejších módných salónoch. Madam G. sa riadi ži-

votným krédom: "Byť verná sama sebe a Bohu, ktorý je

nado mnou."

Aká teda v skutočnosti je Madam G.? Predovšetkým: zá-

hadná, provokujúca a nezabudnuteľná. Ak sa s ňou ná-

hodou stretnete, alebo budete o nej počuť, určite si zís-

ka aj vás. "Ona bude slávna a populárna po celý život.

Mata Hari a Mona Lisa v jednom hriechom tele," to o nej

povedal jej ex-milenc a priateľ Beno Ricollo. A zdá sa,

že sa nemýli. Madam G. strávila v spoločnosti pozor-

ných mužov asi tridsať minút. Medzi nimi som na jej pria-

reň čakal aj ja. Vivat tajomstvo Madam G.!

Boby de Ferbeck

ZLATÝ

B O O M !

Hovoríte si - dobre, to všetko tu už bolo a zlaté šaty, blúzky i nohavice sa nosili do spoločnosti už pred desiatimi aj sto rokmi...

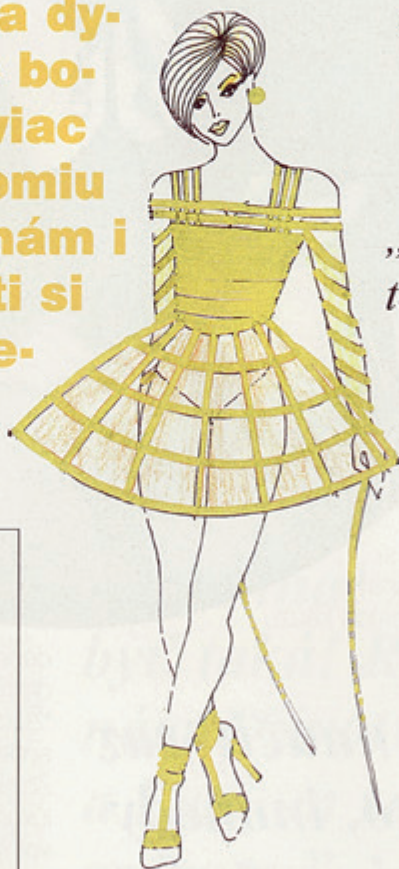
Ale pozor!

Zlatá móda je móda dynamického, elegantne bohatého dneška. Patrí viac dňu ako noci. Podvedomiu ako vedomiu. Patrí ženám i mužom. Do spoločnosti si túto sezónu hľadajte jediný materiál - z l a t o !

„To nie je klam, to som ja sám!”

(Strik)

„To je zvláštne! "Človek" je preda slušné slovo a keď ho vysloví táto dáma, znie to ako "vagabund".”

(Faden)

RECEPT

RECEPT RECEPT RECEPT

KURACIE PRSIA PLNENÉ ŠPENÁTOM A KAPUSTOU A LA ŠNITLÍKOVÁ

Láska a dobré jedlo, to je jedno a to isté. Aspoň také mám skúsenosti ja: kuchárka Šnitlíková. Ponúkam Vám svoj najosvedčenejší recept. Vždy (na mužov!) zaberie.

kuracie prsia
listový špenát
hlávková kapusta
anglická slanina
šampiňóny
smotana
zemiaky
brokolica
cesnak, korenie

„Už nič nehovorím. A to je čo povedať.“
(Šnitlíková)

Kuracie prsia rozkrojíme a mierne naklepeme: Na vzniknutý plátok položíme dva listy špenátu, hrst' pokrúpanej kapusty a plátok anglickej slaniny. Okoreníme, na oleji prudko opražíme a necháme pozvoľne dopieť v rúre. Do pekáča pridáme na štvrt'ky nakrájané šampiňóny, orestujeme, pridáme smotanu a krátko povaríme. Nakoniec dochutíme soľou, korením a cesnakom. Na tanier najskôr nalejeme šampiňónovú omáčku a do nej položíme kuracie závitky.

Podávame s opekanými zemiakmi a brokolicou.

Dobrá chuť!

NÁŠ TIP

"Autobusový trik"

Jedna z najúčinnějších metód, ako spevníť stehenné a sedacie svalstvo. Svoje pomenovanie získala od Cindy Crawford, ktorá v jednom rozhovore povedala, že sa dá použiť aj v autobuse, bez toho, že by si toho niekto všimol. Postavte sa rovno, potom celou silou stlačte sedacie svalstvo a držte asi tak tri sekundy napäté. Povoľte a znovu napnite. Opakujte minimálne desaťkrát, neskôr, keď je svalstvo trochu vytrénované, až päťdesiatkrát. Pozor, svalový kŕč je spočiatku obvyklý! Keď budete autobusový trik robiť dvakrát denne, bude vaše pozadie po štyroch týždňoch viditeľne pevnejšie.

Vizáž: Martin BLIZNIAK

Soňa FERANČOVÁ

VŠMU (odbor divadelná réžia) absolvovala predstavením Shakespearovho *Hamleta* v brnianskom Ha-divadle vo vlastnej 26-stranovej úprave. Už počas štúdia však zaujala svojimi inscenáciami: Boris Vian *Budovatelia ríše* a Jean Genet *Slížky* (Studio Marta Brno). Rok pôsobila v Trnavskom divadle, kde zrealizovala pohybovú klauniádu Jiřího Mahena *Stroskotanci v manéži* a komédiu A. P. Čechova *Tri sestry*. Jej režijný rukopis sa vyznačuje výraznou pohybovou i výtvarnou štylizáciou, originálnou interpretáciou textu a snahou o svieže divadlo "rôznofarebných" tónov všetkých výrazových prostriedkov. Momentálne je v slobodnom povolani a je "taká nezávislá, že sa bude musieť obesiť, aby vôbec na niečom visela".

Michal NIČÍK

Hudobný skladateľ spolupracujúci s režisérmi: J. Nvota, R. Polák, I. Blahút, O. Šoth, O. Spišák, J. Uličiansky, I. Predmerský, M. Sládek a iní. Zúčastnil sa na tvorbe inscenácií: hudba pre pôvodný balet *Svetlo v tme* uvedený na scéne SND; *Sex noci svätovánskej* (MS SND); *Kazimír a Karolína*, *Armagedon na Grbe*, *Macocho*, spoluautor k inscenácii *Cyrano* (Astorka-Korzo 90). Skomponoval hudbu pre TV film *Dušíčka* a rozhlasové hry *Smrť slávikov a Rybenka*. Ďalej spolupracoval so slovenskými divadlami: DAB Nitra, BD Nitra, Trnavské divadlo.

Alexandra GRUSKOVÁ

Absolvovala VŠMU na katedre scénického a kostýmového výtvarníctva. Spolupracovala s režisérmi na inscenáciách: S. Ferančová - *Hamlet* (Ha-divadlo), *Stroskotanci v manéži* a *Tri sestry* (Trnavské divadlo); V. Morávek - *Prach* (Husa na provázku), *Komedie o muží, ktorý si vzal nĕmou* (Divadlo P. Bezruč); J. A. Pitínský - *Komora* (Stoka); B. Uhlár - *Nox* (Stoka); J. Nvota - *Amoriáda...* (Trnavské divadlo). Pravidelne spolupracuje s baletom SND pri choreografiách R. Avnikjana, N. Beriozoffa, D. Secha, J. Holováča a J. Ďurovčika.

Svetozár SPRUŠANSKÝ

Absolvoval FFUK a študuje VŠMU (odbor divadelná veda). V rozmedzí rokov 1994-95 bol zamestnaný v Slovenskom rozhlase Bratislava ako dramaturg rozhlasových hier, kde uviedol pôvodné hry V. Klimáčka, L. Keratu, J. Bodnárovej, T. Horvátha a iných autorov. Pre SRO v Experimentálnom štúdiu režijne naštuďoval rozhlasové hry J. Johánidesa *Hrbatý klobúčik* a T. Horvátha *Epopeja*. Venuje sa divadelnej kritike a teórii, publikuje v odbornej i periodickej tlači, bol redaktorom Medzičasopisu. Je členom Umeleckého tímu festivalu Divadelná Nitra. V súčasnosti je interným dramaturgom Divadla A. Bagara v Nitre.

Miroslava KOVÁŘOVÁ

Je pedagógom na VŠMU v Bratislave. Na Katedre tanečnej tvorby vyučuje techniku José Limóna; na Činohernej a bábkarskej fakulte sa venuje pohybovej príprave hercov. Pôsobí aj ako pedagóg a choreograf na Novej scéne Bratislava, kde spolupracovala na viacerých muzikálových a činoherných predstaveniach: *Pokrvní bratia*, *Jozef a jeho zázračný farebný plášť*, *Kráľ Ján*. Spolupracovala s Trnavským divadlom (*Palunkovo šťastie*, *Discokráľ*) a divadlom Astorka-Korzo 90 (*Kabaret*). V posledných rokoch vyučuje i v zahraničí a autorsky sa zúčastnila viacerých medzinárodných tanečných projektov (B. Genty, H. Weinzer).

Kamil ZBRUŽ

"Myslím, že inorodé zážitky sú najcharakteristickejšie pre všetky hlbkové objavy. Inorodé zážitky sa začínajú u básnika či spisovateľa prejavovať ako fascinácie všetkým neočakávaným a poburujúcim. Keď začnete mať pocit, že ste sa dostatočne vzdialili od mäsožravcov či bylinožravcov a začali ste patriť sebe, môžete začať likvidovať všetko, čo si o sebe myslíte. V tomto štýle som napísal experimentálny román *Spitý imidž* (1993). Písanie textov pre túto inscenáciu bolo pre mňa veľmi podobným experimentom: snažil som sa obmedziť na výber slov, ktoré by pre diváka neboli príliš hroziivé."

SLOVENSKÁ POISŤOVŇA
a.s. OZ NITRA

Hlavná 17, 917 00 Trnava

Program Divadla Andreja Bagara v Nitre
k hre J. N. Nestroya

Povraz s jedným koncom

Zodpovedný redaktor: **František Javorský**

Zostavil: **Svetozár Sprušanský**

Fotografie: **Filip Vančo**

Grafická úprava, návrh obálky, kresby:

Alexandra Grusková

Sadzba a tlač: Tlačiarne Signal, Rázusova 7, Nitra
1996